Adviescollege toetsing regeldruk

Aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
De heer A.A. Aartsen
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Onze referentie
MvH/RvZ/ATR4181/2025-U192

Uw referentie

Datum
17 december 2025

Onderwerp
Aanvullende zienswijze bij wijziging Regeling bodemkwaliteit

Geachte heer Aartsen,

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft op 14 november 2025 advies uitgebracht over de wijziging van de Regeling bodemkwaliteit. Het voorstel regelt de aanwijzing van nieuwe en gewijzigde normdocumenten en beoordelingsrichtlijnen binnen het stelsel van kwaliteitsborging van het bodembeheer. De normdocumenten hebben betrekking op onder andere a) het reinigen van grond, b) het op de markt brengen van grond met een erkende kwaliteitsverklaring, en c) aanleg van vloeistofdichte vloeren en bedrijfsriolering.

Het advies van ATR (kenmerk: MvH/RvZ/ATR4181/2025-U173) was om de regeling niet vast te stellen, tenzij met de adviespunten rekening is gehouden (dictum 3). Belangrijke reden hiervoor was dat nut en noodzaak van de specifieke regels voor vloeistofdichte vloeren bij tanklocaties onvoldoende waren onderbouwd. Ook was onduidelijk of aan deze regels kan worden voldaan via een gelijkwaardige maatregel. Daarnaast werden knelpunten voorzien ten aanzien van de werkbaarheid en waren de regeldrukgevolgen niet volledig in beeld. Een gewijzigde versie van het voorstel is op 5 december 2025 aan ATR voorgelegd. Met deze aanvullende zienswijze reageert het college op de wijzigingen en de verwerking van het ATR-advies.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact:
Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG
Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG
info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl
Tel: 070-310 86 66

1. *Nut en noodzaak*

Het voorstel regelt dat enkele eisen aan vloeistofdichte vloeren opnieuw worden opgenomen in de regelgeving. Het college concludeerde daarbij dat het voorstel onvoldoende duidelijk was over de risico's of problemen die in de huidige situatie ontstaan door het ontbreken van deze regels. Daarom adviseerde het college af te zien van het opnieuw opnemen van de regels in de regelgeving, dan wel inhoudelijk te onderbouwen dat de zorgplicht voor bedrijven onvoldoende is om bodemverontreiniging bij tanklocaties te voorkomen.

In reactie op dit adviespunt is de toelichting aangevuld. Het voorstel verduidelijkt de nieuwe bepaling en geeft aan dat het van belang is dat een vloeistofdichte bodemvoorziening moet worden aangelegd door een bedrijf met een erkenning bodemkwaliteit. Deze eis verzekert dat de eigenaar van een tanklocatie en het bevoegd gezag ervanuit kunnen gaan dat de bodemvoorziening voldoet. Als een bodemvoorziening een te kleine omvang heeft, beschermt deze de bodem onvoldoende en kan bodemverontreiniging ontstaan. Om deze reden is in de regeling verduidelijkt welke omvang een vloeistofdichte bodemvoorziening minimaal moet hebben.

Het college concludeert dat de toelichting is aangevuld, maar dat deze niet duidelijk maakt in hoeverre in de afgelopen jaren zich incidenten hebben voorgedaan, of onvolkomenheden of risico's zijn gesignaleerd die kunnen resulteren in bodemverontreiniging. Hierdoor blijft de onderbouwing van nut en noodzaak onvolledig.

2. *Minder belastende alternatieven*

Artikel 4.7 van de Omgevingswet biedt ruimte voor gelijkwaardige maatregelen waarmee ten minste hetzelfde resultaat wordt bereikt als met de voorgeschreven maatregel. In bepaalde situaties kunnen die technieken of maatregelen minder kosten met zich meebrengen voor bedrijven om te voldoen aan de wettelijke doelen en bepalingen. Het oorspronkelijke voorstel maakte niet duidelijk of bedrijven van deze mogelijkheid voor gelijkwaardige maatregelen ook gebruik mogen maken bij de regels over vloeistofdichte bodemvoorzieningen. Om deze reden adviseerde het college de mogelijkheid van gelijkwaardige maatregelen te behouden, om daarmee ook te kunnen voldoen aan de algemene en specifieke zorgplicht (gericht op het voorkomen van bodemverontreiniging).

Naar aanleiding van dit punt is verduidelijkt dat deze mogelijkheid bestaat en is toegestaan. Als een bedrijf hiervan gebruik wil maken, dient het toestemming te verkrijgen van het bevoegd gezag. Dit is de gebruikelijke werkwijze bij de toepassing van de mogelijkheid uit artikel 4.7 Omgevingswet. Het college concludeert dat hiermee opvolging is gegeven aan het adviespunt.

3. *Werkbaarheid*

In het advies heeft het college zorgen geuit over de werkbaarheid van enkele wijzigingen in het voorstel. In het bijzonder ging het daarbij om het ontbreken van overgangsrecht met betrekking tot SIKB-protocol 7511. Zonder passend overgangsrecht, of de tijdige beschikbaarheid van de nieuwe versie van een alternatief protocol, zouden baggerbassins fysiek kleiner gemaakt moeten worden of zou er minder bagger ontwaterd mogen worden in de bestaande bassins. Dit zou voor de praktijk zeer hoge kosten en onwerkbare situaties met zich meebrengen. Naar aanleiding hiervan adviseerde het college om door middel van overgangsrecht te bewerkstelligen dat geen onnodige knelpunten ontstaan voor de praktijk. Aanvullend adviseerde het om duidelijk te maken of meer knelpunten worden voorzien door de uitvoeringspraktijk en hoe het voorstel deze oplost. In reactie hierop is aangegeven dat tijdig in een alternatief voor het genoemde protocol

wordt voorzien. Hierdoor zullen geen onnodige kosten of knelpunten voor de praktijk ontstaan. Meer algemeen merkt het gewijzigde voorstel op dat in het voorbereidingsproces van normendocumenten en wijzigende normen expliciet aandacht bestaat voor de werkbaarheid van bepalingen voor de uitvoeringspraktijk. Het komt ook regelmatig voor dat knelpunten in de praktijk de aanleiding vormen voor actualisatie en wijziging. Ook het belang van passende overgangstermijnen wordt hierin betrokken. Het college concludeert op basis van de reactie dat geen andere knelpunten worden voorzien voor de werkbaarheid van de nieuwe normdocumenten en de wijzigingen, en dat het voorstel opvolging geeft aan de adviespunten over dit onderwerp.

4. Gevolgen regeldruk

In het advies concludeerde het college dat de uitwerking van de regeldrukeffecten nog niet volledig was. Daarom luidde het advies om deze analyse compleet te maken. In reactie hierop geeft het voorstel aan dat bij de wijziging ten aanzien van vloeistofdichte bodemvoorzieningen geen extra regeldruk zal optreden. Het opnemen van de specifieke bepalingen in de regelgeving betekent hoofdzakelijk een verduidelijking van hoe aan de zorgplicht kan worden voldaan.
Ten aanzien van de andere wijzigingen geeft het voorstel aan dat geen nader inzicht is verkregen in de regeldrukeffecten. Wel onderkent de toelichting dat in specifieke gevallen bedrijven processen moeten aanpassen om te voldoen aan de nieuwe normen en dat daarvoor soms investeringen noodzakelijk zijn.

Het college concludeert dat de toelichting is uitgebreid en een nadere kwalitatieve beschrijving bevat van de te verwachten regeldrukeffecten. Een kwantitatieve duiding ontbreekt bij een aantal wijzigingen. Het college adviseert bij deze wijzigingen alsnog een kwantitatieve inschatting toe te voegen. Het begrijpt dat een exacte kostenanalyse daarbij niet mogelijk is, mede vanwege bedrijfsspecifieke situaties. De toelichting kan mogelijk op onderdelen worden aangevuld met een orde van grootte van het aantal bedrijven dat met de wijzigingen te maken kan krijgen, en waar relevant met een indicatie van de omvang van de kosteneffecten.

Samenvattend

Het voorstel en de toelichting zijn naar aanleiding van het ATR-advies op onderdelen gewijzigd en aangevuld. Dit komt de onderbouwing van het voorstel ten goede. Aanvulling van de toelichting op enkele onderdelen kan de onderbouwing van het voorstel verder verbeteren, opdat onderbouwde besluitvorming over het voorstel mogelijk is. In het bijzonder wijst het college daarbij op duidelijkheid over a) nut en noodzaak van de regels inzake vloeistofdichte bodemvoorzieningen en b) de regeldrukeffecten van de wijzigingen.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Het gaat ervan uit dat de toelichting bij het voorstel uiteenzet op welke wijze u met de punten uit deze aanvullende zienswijze rekening hebt gehouden.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris